

Ny og principiel kendelse om ensidigt indhentede erklæringer

Jes A. Rosenvinge
Partner

Østre Landsret har i en ny kendelse omstødt en afgørelse fra Københavns Byret, som tillod fremlæggelsen af en ensidigt indhentet erklæring, indhentet efter syn og skøn, men inden sagsanlæg.

Østre Landsret har i en ny kendelse omstødt en afgørelse fra Københavns Byret, som tillod fremlæggelsen af en ensidigt indhentet erklæring, indhentet efter syn og skøn, men inden sagsanlæg.

Den 1. juli 2017 trådte en ændring til retsplejeloven i kraft, som medførte nye regler om syn og skøn ([læs eller genlæs vores artikel om ændringerne](#)). Ændringen lovfæstede blandt andet med § 341a den tidligere retspraksis vedrørende muligheden for at fremlægge ensidigt indhentede erklæringer.

Adgangen til at fremlægge sådanne erklæringer havde været prøvet adskillige gange ved domstolene, og Højesteret havde i flere sager fastslået, at en ensidigt indhentet erklæring kunne fremlægges, så længe erklæringen var indhentet før retssagens anlæg.

Østre Landsret har netop i en ny kendelse omstødt en afgørelse fra Københavns Byret, som havde tilladt fremlæggelsen af en ensidigt indhentet erklæring, som var indhentet efter et afholdt syn og skøn, men inden anlæggelsen af retssag. Landsretten stadfæstede derved den tidligere gældende retspraksis, idet det heller ikke hidtil var tilladt at fremlægge ensidigt indhentede erklæringer, som var indhentet inden en retssags anlæg, men efter et afholdt syn og skøn.

Afgørelsen blev kæret til landsretten af DLA Piper Denmark.

Retsgrundlaget

De nye regler om syn og skøn blev vedtaget af Folketinget i december 2016 og trådte i kraft 1. juli 2017. Loven byggede på retsplejerådets Betænkning nr. 1558, "Reform af den civile retspleje IX, sagkyndig bevisførelse mv.", som blev afgivet i marts 2016.

Ifølge Retsplejerådets betænkning havde den nye § 341 a i retsplejeloven til hensigt at følge tidligere retspraksis, hvorefter det afgørende for, om en ensidigt indhentet erklæring kan tillades fremlagt, er, om erklæringen er indhentet før eller efter retssagens anlæg.

En særlig problemstilling forekommer, hvor der er afholdt syn og skøn som isoleret bevisoptagelse, men hvor en af parterne efterfølgende (og inden anlæggelsen af en senere retssag) indhenter en ensidig erklæring. Denne erklæring er i praksis indhentet "inden sagens anlæg", da syn og skøn er blevet afholdt som isoleret bevisoptagelse inden retssagen.

Vestre Landsret fik i 2012 anledning til at tage stilling til denne situation.

Landsretten udtalte, at praksis, hvorefter det var tilladt at fremlægge ensidigt indhentede erklæringer før sagsanlæg, ikke kunne overføres til den situation, hvor der var gennemført indenretligt syn og skøn inden sagsanlægget. Landsretten sidestillede dermed syn og skøn med anlæggelse af "sagen" og afviste herefter, at erklæringen kunne fremlægges under sagen, da forholdet allerede var belyst ved syn og skøn.

Ved fremsættelsen af lovforslaget, som trådte i kraft i 2017, tilsluttede Justitsministeriet sig Retsplejerådets opfattelse, som var på linje med Vestre Landsrets afgørelse, hvorefter en ensidigt indhentet erklæring ikke tillades fremlagt, hvis dens tema forinden er blevet belyst ved syn og skøn som isoleret bevisoptagelse.

Østre Landsrets kendelse af 2. marts 2018

Østre Landsret afsagde den 2. marts 2018 kendelse i en sag, der i høj grad lignede den sag, som lå til afgørelse for Vestre Landsret i 2012. Sagen omhandlede en entreprenør, som i 2014 opførte og solgte en projektlejlighed. I lejligheden var udlagt et gulv, som efter købers opfattelse var mangelfuldt. Køber fremsatte derfor et erstatningskrav mod sælger (entreprenøren) på ca. 1 mio. kr. Der blev gennemført syn og skøn i andet halvår af 2016 ved Voldgiftsnævnet for Byggeri og Anlæg.

Af skønserklæringen af 24. januar 2017 fremgik, at en mindre del af gulvet muligvis (men bestridt) var mangelfuldt. Køber fastholdt det fremsatte erstatningskrav og indhentede den 27. marts 2017 en ensidig erklæring vedrørende de samme forhold, som var blevet belyst under det afholdte syn og skøn. Købers advokat indgav herefter den 12. april 2017 stævning, hvori den ensidigt indhentede erklæring blev fremlagt.

Der blev på vegne af entreprenøren fremsat indsigelse mod fremlæggelse af erklæringen, idet en sådan erklæring i henhold til ovenfor omtalte praksis og den nye § 341 a i retsplejeloven ikke burde tillades fremlagt, idet den var indhentet efter et allerede afholdt syn og skøn.

Med henvisning til ordlyden af retsplejelovens § 341 a, hvorefter en ensidigt indhentet erklæring kan fremlægges, blot den er indhentet inden sagens anlæg, tillod byretten i kendelse af 27. september 2017 erklæringen fremlagt.

Byrettens kendelse blev kæret til Østre Landsret. Det blev for landsretten gjort gældende, at erklæringen efter retsplejelovens § 341a ikke kunne fremlægges – selvom den var indhentet inden retssagens anlæg – da der allerede var afholdt syn og skøn, og idet erklæringen primært havde til formål at undergrave den allerede afgivne skønserklæring. Erklæringen var efter entreprenørens opfattelse dermed egnet til på utilbørlig måde at påvirke både retten og skønsmanden ved besvarelsen af eventuelle supplerende spørgsmål.

Ved kendelse af 2. marts 2018 fandt Østre Landsret, at byherrens ensidigt indhentede erklæring ikke kunne tillades fremlagt i sagen, og erklæringen blev afvist fra sagen.

Østre Landsret henviste til lovens forarbejder, hvorefter en ensidigt indhentet erklæring indhentet efter en isoleret bevisoptagelse ikke bør tillades fremlagt. I sagen, som lå til afgørelse for Østre Landsret, havde parterne aftalt, at syn og skøn som led i isoleret bevisoptagelse skulle udmeldes af Voldgiftsnævnet for Byggeri og Anlæg og ikke af domstolene. At syn og skøn var afholdt via Voldgiftsnævnet i henhold til parternes aftale og dermed ikke ved de almindelige domstole, kunne ifølge landsretten ikke føre til et andet resultat.

Østre Landsret ændrede således byrettens afgørelse og stadfæstede den tidligere gældende praksis i overensstemmelse med Vestre Landsrets kendelse fra 2012.

Vurdering

Østre Landsret fik med kendelsen mulighed for at afgøre, om de nye regler om syn og skøn, som trådte i kraft i juli 2017, havde medført ændringer på dette særlige område vedrørende ensidigt indhentede erklæringer, hvor der allerede er afholdt syn og skøn, inden sagen anlægges.

Kendelsen fastslår, at den nye bestemmelse i retsplejelovens § 341a er en videreførelse af tidligere praksis på området, og at ensidigt indhentede erklæringer indhentet efter syn og skøn, således heller ikke efter lovændringen kan fremlægges som bevis i en sag.

Kendelsen fastslår desuden, at det ikke spiller nogen rolle, om syn og skøn er udmeldt af Voldgiftsnævnet eller i domstolssystemet. Det er vurderingen, at kendelsen vil få væsentlig betydning på området og kan tjene som pejlemærke for lignende afgørelser om syn og skøns betydning for muligheden for at fremlægge ensidigt indhentede erklæringer.

Sagen blev ført af DLA Piper Denmark. Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til advokatfuldmægtig Mathias Yde Frank og advokat, partner Jes A. Rosenvinge.